

บันทึกเกี่ยวกับประวัติศาสตร์องค์พระธาตุเชิงชุม (๑๑)

ดร.เกรียงไกร ปริญญาพล

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์สมาคมชาวสกลนคร

เหตุการณ์บ้านเมืองสกลนครในปัจจุบัน เห็นจะไม่มีเรื่องราวใดเป็นที่สนใจมากกว่าเรื่องการบูรณะเรือนยอดองค์พระธาตุเชิงชุม จากกรณีประสบเหตุวาตภัยเมื่อคืนวันที่ 20 มีนาคม 2557 ซึ่งนักวิชาการด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นหลายท่าน ตลอด

ผู้ที่สนใจ ต่างทุ่มเทสรรพกำลังในทุกๆด้านเพื่อค้นคว้าประวัติศาสตร์เกี่ยวกับองค์พระ
 ธาตุนับแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบัน เพื่อไขปริศนาเรื่องราวต่างๆให้ตรงกับข้อเท็จจริง
 มากที่สุด

www.kkppn.com เป็นสื่อสารสังคมออนไลน์ซึ่งบอกกล่าวไว้ก่อนเข้าสู่หน้า
 หลักแล้วว่า จะนำเรื่องราวประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในแง่มุมต่างๆซึ่งส่วนมากจะยังไม่
 ปรากฏต่อสาธารณะมาก่อน ทั้งนี้เพื่อนำมาเผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อสังคมทั่วไปใน
 ยุคปัจจุบัน

เพื่อความทันสมัยกับเหตุการณ์และความสนใจของสังคม ผู้เขียนจึงได้
 ทำการค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเกี่ยวกับองค์พระธาตุเชิงชุมในส่วนที่สังคมยังไม่
 ค่อยได้รับทราบแพร่หลาย กระทั่งสอบค้นพบหนังสืออนุสรณ์งานนมัสการพระธาตุเชิง
 ชุม ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยหนังสือฉบับดังกล่าวจะมีบันทึกและบทความทาง
 วิชาการที่ทรงคุณค่าอยู่มาก บังเอิญผู้เขียนได้พบบทเพลงระบำเปิดงานนมัสการพระ
 ธาตุเชิงชุม และประกอบการแสดงของนักเรียน ซึ่งมีความไพเราะและน่าชมเป็นอย่าง
 มาก ประพันธ์โดยขุนประสงค์จรรยา (ประสงค์ ประสงค์จรรยา) (น.๔) อดีตผู้
 พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสกลนคร (ดำรงตำแหน่งช่วงระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๕ -
 ๒๔๙๖) กาลเวลาเลื่อนคล้อยต่อมานายประชา ประสงค์จรรยา บุตรชายของท่านก็
 ได้เคยมาดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสกลนคร (พ.ศ. ๒๕๒๘ -
 ๒๕๓๑) และได้เคยเข้านมัสการพระเดชพระคุณพระเทพวิมลเมธี (วันดี ศิริวิมลโณ)
 อดีตเจ้าอาวาสวัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร และเจ้าคณะจังหวัดสกลนคร โอกาส
 ดังกล่าวพระเดชพระคุณได้กล่าวว่า “ อาตมารู้จักกับท่านขุนประสงค์จรรยา บิดาของ
 ท่านหัวหน้าศาลเป็นอย่างดีนะ ” แม้จะเป็นบทเพลง แต่เนื้อหาบางส่วนก็ยังคงเป็น

เรื่องราวเกี่ยวกับองค์พระธาตุเชิงชุม ผู้เขียนเห็นว่าบทเพลงดังกล่าวทรงคุณค่า จุดประกายความคิดของนักประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองสกลนคร ตลอดจนผู้ที่สนใจ ได้เชื่อมโยงประวัติศาสตร์ เชื่อมโยงความคิด ไชยปริศนา ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ผู้เขียนจึงขอนำมาลงเผยแพร่เพื่อความเชื่อมโยงของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และมีให้ประวัติศาสตร์การบูรณะองค์พระธาตุขาดหายไป ทั้งนี้โดยมิได้ตัดทอน หรือเปลี่ยนแปลงข้อความและการสะกดอักษร พยัญชนะ ที่มีมาแต่ดั้งเดิมอย่างใดทั้งสิ้น.

ระบำเปิดงานนมัสการ

พระธาตุเชิงชุม จังหวัดสกลนคร

พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๐๔

เสียงเทียบ

เช้าวันนี้ฤกษ์ดีดิถีเลิศ	เป็นวันเปิดนมัสการเริ่มงานใหญ่
ให้โอกาสทวยราษฎร์ทั้งประเทศไทย	มากราบไหว้พระธาตุพระศาสดา
เชิญชวนผู้สันทัดจัดตักแตง	ประกวดแข่งรางวัลนั้นมีค่า
มหรสพออกเรือนตระการตา	เสริมศรัทธาศรีสวัสดิ์รัตนตรัย
ขออำนาจพระธาตุเชิงชุมนี้	จงเป็นที่พึ่งพาและอาศัย
ช่วยคุ้มครองป้องกันสรรพภัย	ทั้งกายใจเกษมสุขทั่วทุกคน
ตลอดการงานวัดนักขัตฤกษ์	ต่างบานเบิกแสนสนุกทุกแห่งหน
ถ้วนทุกสิ่งยิ่งเป็นมงคล	ได้กุศลชาติหน้าผาสุก เออ ๗

(บทประพันธ์ ของ ขุนประสงค์จรรยา)

หมายเหตุ ให้นักเรียนหญิงขยายแถวแยกกันอยู่เป็นหมู่ตารางห่างๆ ร้องเพลงหมู่ หรือร้องเพลงเข้าเครื่องขยายเสียง และแสดงระบำต่อหน้าประชาชนผู้มาในงาน ในวันเริ่มงานนมัสการพระธาตุเชิงชุมตอนเช้า เพื่อจะได้เป็นสิริมงคลแก่งาน และครีกครื้นยิงขึ้น ครั้นแล้วจึงให้ศึกษาธิการจังหวัดอ่านรายงาน ผู้ว่าราชการจังหวัดกล่าวตอบ จบลงด้วยการร้องอวยชัยว่า ไชโย ไชโย ไชโย ประกอบด้วยแถววงทำเพลงมหาฤกษ์มหาชัย

ขอได้รับความขอบคุณและปรารถนาดีจาก www.kkppn.com

พระลิก

ในงานเทศกาลนมัสการพระธาตุเชิงชุม

ฉบับ พ.ศ. ๒๕๐๔

๒๘-๓๐ ธ.ค. ๐๓ ถึง ๑ ม.ค. ๐๔